

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

14 november 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de interpretatie van het in 1999 gewijzigde Vlarem inzake rubriek 9.3 dieren en de gevolgen ervan voor de landbouw

Vraag om uitleg van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de compatibiliteit van het Vlaams Ecologisch Netwerk met andere plannen en concrete projecten van diensten van het Vlaams Gewest

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het openbaar onderzoek met betrekking tot het VEN

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de mogelijke inplanting van een recyclagepark in Zutendaal

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ruiming van slib uit de waterlopen

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 14 november 2002

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de interpretatie van het in 1999 gewijzigde Vlarem inzake rubriek 9.3 dieren en de gevolgen ervan voor de landbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Wille tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de interpretatie van het in 1999 gewijzigde Vlarem inzake rubriek 9.3 dieren en de gevolgen ervan voor de landbouw.

De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik heb mijn oud stokpaardje inzake vergunningen nog eens van stal gehaald. We zijn het over de kern van het beleid fundamenteel eens met de minister. Op het terrein echter zijn een aantal interpretaties gangbaar die aanleiding geven tot problemen. Het betreft het probleem van de dierenstallen. In de loop van de tijd heeft zich op dat vlak een wijziging voorgedaan. In het vergunningsbesluit spreekt men van een stal voor of met een aantal dieren. Het is duidelijk dat het allemaal om dieren draait. In de praktijk echter is er meer ruimte voorhanden, waardoor sommige uitbaters meer dieren zouden kunnen stallen dan officieel mag en kan. De diensten van de minister weten dat.

De voorschriften over dierenwelzijn en quarantaine en dergelijke leiden er immers toe dat er in de praktijk altijd extra ruimte voorhanden is. Vanaf mei 1999 spreekt men van een 'stal voor x dieren'. Dat was geen probleem, tot op het ogenblik dat instellingen zoals de VLM dat op een problematische

wijze hebben geïnterpreteerd. Dat gebeurt nu nogal restrictief, en dat is ten dele begrijpelijk. Men stelt dat er eigenlijk geen extra plaatsen mogen zijn, ook niet als die plaatsen niet door dieren worden ingenomen. Dat is een probleem. Men gaat ervan uit dat die toch worden gebruikt. De kern van de zaak is volgens mij dat niet het aantal plaatsen de milieuhinder veroorzaakt, maar wel de diersoort en het aantal dieren. De extra plaatsen zijn nodig voor een efficiënte uitbating, en de diensten weten dat ook.

In de varkenshouderij worden bijvoorbeeld nieuwe technieken aangewend, zoals het driewekenstelsel. Dat vereist echter extra plaatsen. Daarover moet duidelijkheid worden gecreëerd. Zou men het probleem niet kunnen oplossen door in de reglementering de formule 'stal met x plaatsen voor y dieren' in te schrijven? Daarbij moeten x en y niet gelijk zijn. Zo zijn verkeerde interpretaties uitgesloten. Men zou ook kunnen teruggrijpen naar het oude systeem, waarbij vergunningen werden afgeleverd voor een bepaald aantal dieren.

Verlengt men de bestaande vergunningen waarbij er meer plaatsen zijn dan in vergunde dieren is voorzien? Is het mogelijk om een verantwoord aantal extra plaatsen toe te voegen zonder dat het totale aantal vergunde dieren wordt verhoogd? Ik kan begrijpen dat men hierop niet onmiddellijk kan antwoorden. Zou het geen goed idee zijn om hierover ambtenaren en belanghebbenden rond de tafel te verzamelen? De minister zal me er niet van verdenken dat ik zo op een slinkse wijze de mestproductie wil verhogen. Ik wil hier een concreet probleem oplossen.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, er is inderdaad een probleem. De heer Wille heeft al gesproken over de quarantaineplaatsen die men moet

Van Looy

vrijhouden voor zieke dieren. Die quarantaineplaatsen worden echter opgenomen in het totaal aantal te vergunnen plaatsen en dieren. Het gaat dikwijls nog verder. Als de boer of zijn architect in behoorlijk ruime stallen wil voorzien, dan maakt de Mestbank opmerkingen. Ook de grootte van de dieren speelt een rol. Een melkveehouder met 60 melkkoeien kan er op een bepaald ogenblik 55 maar ook wel eens 67 hebben. Dat aantal blijft nooit hetzelfde. Dat impliceert wel dat hij een vergunning voor een 70-tal dieren moet hebben.

De Raad van State heeft al meermaals gezegd dat het niet gaat over het aantal plaatsen maar over het aantal vergunde dieren. Aan dat laatste moet de veehouder zich houden. Waarom houdt men zich in de adviezen van de Mestbank bezig met pietluttigheden die met het houden van dieren niets te maken hebben? Als men vandaag beslist om de dieren een ruimer onderkomen te bezorgen, dan zegt de Mestbank dat dit niet kan. Dat gaat allemaal veel te ver.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, de vragen van de heer Wille en de heer Van Looy en hun bemerkingsen zijn meer dan terecht. De sector heeft echter nog andere zorgen.

De voorzitter : Mijnheer De Meyer, mag ik u vragen punctuele vragen te stellen. We gaan hier niet opnieuw het mest- of nutriëntenhaltedebat voeren.

De heer Jos De Meyer : Het gaat over het Vlarem.

De voorzitter : Straks volgt nog de begrotingsbespreking. U moet geen misbruik maken van de situatie om de hele problematiek weer te behandelen. Ik geef u het woord maar ik zal ingrijpen als u te veel uitweidt.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijn vraag handelt over het Vlarem en over de aanpassingen die nu voorliggen en waaraan de ammoniakreductie wordt gekoppeld.

De voorzitter : Mijnheer De Meyer, over het Vlarem bestaat er een hele hoop literatuur. Mevrouw de minister, ik verspil tijd met de heer De Meyer terecht te wijzen. U hoeft niet te antwoorden op zijn vragen.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, als dat het geval is, dan wens ook ik mijn tijd niet te verspillen. U moet dan het Reglement wel voor iedereen op dezelfde manier toepassen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de vraag behelst een zeer technische en juridische materie. Ze is wel erg interessant. Mijn medewerkers en ikzelf hebben er gisterenavond nog tot vrij laat over gediscussieerd.

Mijn uitleg is voornamelijk technisch omdat ik niet wil dat er misvattingen ontstaan over de interpretatie.

De ARAB-indelingsrubrieken werden, wat dieren betreft, ten gronde gewijzigd door het koninklijk besluit van 17 september 1976. Daarbij werd de stalcapaciteit respectievelijk als volgt uitgedrukt : lijst B, rubriek 3.1, 'Gevogelte' – 'inrichtingen... die meer dan x stuks hebben'. Hetzelfde systeem werd gebruikt voor 'Varkensstallen' – 'installaties... die meer dan x gespeende dieren bevatten' en 'Zoogdieren' – 'installaties... met meer dan x zoogdieren'. Bij de beoordeling van de aantallen dieren werd daarbij steeds uitgegaan van het maximum aantal dieren dat in de stallen kon worden gehouden.

In de Vlarem-indelingslijst die per 1 september 1991 in werking is getreden, werd de stalcapaciteit enigszins vergelijkbaar met de vroegere ARAB-formuleringen als volgt uitgedrukt : rubriek 9.3, 'Gevogelte' – 'inrichtingen... met meer dan x stuks'. Dezelfde indeling werd gebruikt voor 'Varkens' – 'installaties... met meer dan x zeugen, beren en/of gebruiksvarkens ouder dan 10 weken' en 'Inheemse grote zoogdieren' – 'installaties... met meer dan x gespeende dieren'.

Mijnheer Wille, het klopt dat ingevolge de wijziging van de indelingsrubriek door het besluit van de Vlaamse regering van 12 januari 1999, sedert 1 mei 1999 inderdaad bij de indelingsrubrieken wordt gesproken over 'plaatsen voor x dieren'. Met de nieuwe formulering werd geen andere benadering beoogd, maar werd gewoon overgegaan tot een letterlijke aanpassing, conform de EG-richtlijn van 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging.

Deze wijziging van indelingsrubriek heeft geen nieuwe benadering van de vergunningsplicht met zich meegebracht. Net zoals vroeger is het maxi-

Dua

num aantal dieren het indelingscriterium. Er wordt bij de beoordeling van vergunningsaanvragen rekening gehouden met een eventueel nodige en aanvaardbare leegstand. Ik hecht veel belang aan het dierenwelzijn. Aanvragen tot modernisering van stallen, om de huisvesting comfortabeler te maken, moeten dan ook in aanmerking kunnen komen voor aktenaam of vergunning, indien de bezettingsgraad binnen aanvaardbare perken blijft.

Bij groepshuisvesting is de bezettingsgraad aanvaardbaar binnen een bepaald interval, dat varieert per diersoort en staltechniek. Er is dus een beoordeling per geval. Die is ook nodig. Het doel is de gevallen waarin een te geringe bezettingsgraad of teveel extra plaatsen voor sanitaire leegstand, ziekenboeg, enzovoort, worden aangevraagd, te weigeren. In die gevallen is de kans immers te groot dat het aantal vergunde dieren wordt overschreden.

Het klopt dat er in meerdere dossiers discussie is over de beoordeling hiervan en dat de adviezen van de adviesverlenende instanties kunnen verschillen. Dat komt echter doordat voor de bezettingsgraad geen vaste norm geldt, en dat er dus steeds per geval wordt geoordeeld.

Ik wil ook benadrukken dat wat de milieuvergunningsplicht betreft, met de hoger geciteerde rubriekformuleringen zowel onder de vroegere ARAB-reglementering als onder het huidige Vlaamse, steeds de maximumcapaciteit werd en wordt geïmplementeerd en niet de reële noch de gemiddelde bezetting. Het gaat om een zeer klassieke benadering die we ook in andere gevallen hanteren, zoals bijvoorbeeld bij de opslag van benzine in een houder van 10.000 liter. Ook al zal er wellicht meerdere maanden van het jaar slechts 5.000 liter of minder in deze houder zijn opgeslagen, toch wordt bij de risicobeoordeling steeds uitgegaan van de maximum opslagcapaciteit van 10.000 liter. Op basis daarvan wordt de vergunning verleend.

De enige correcte interpretatie blijft onverminderd de beschikbare stalcapaciteit. Wanneer in boxen is voorzien, is dit vrij gemakkelijk controleerbaar. Voor loopstallen zijn de dierenwelzijns criteria kenmerkend. Ingevolge verstrengde dierenwelzijns criteria kan een ruimtelijke vergroting van een oude stal noodzakelijk zijn voor het handhaven van dezelfde stalcapaciteit. Het is echter onaanvaardbaar dat voor x vergunde boxen nog eens ongeveer eenzelfde aantal boxen noodzakelijk werd geacht voor een 'ziekenboeg' en dan nog eens eenzelfde aantal

voor een 'transitafdeling', zodat de voorziene stalcapaciteit de facto, een factor drie hoger zou liggen dan het beoogde aantal dat in de vergunning wordt aangevraagd.

Zoals dat in het verleden ook het geval was, zal de exploitant er rekening mee moeten houden dat een maximum stalbezetting in de praktijk bijna nooit een heel jaar lang dag in dag uit kan worden aangehouden. Het is met andere woorden meestal zo dat het gemiddeld aantal gehouden dieren over een jaar lager is dan de vergunde stalcapaciteit.

In de mate dat bestaande stallen een grotere capaciteit hebben dan het aantal vergunde dieren, mag deze meercapaciteit niet worden benut voor het houden van dieren, ook niet voor zieke dieren noch voor het in transit plaatsen van dieren die zullen worden afgevoerd. Dat is een cruciale bepaling. Het uitbreiden van het aantal dierenplaatsen, hetzij in een bestaande stal, hetzij in een nieuwe stal, kan enkel nadat de daarvoor vereiste milieuvergunning werd bekomen.

Bij deze problematiek wordt een geval-per-gevalbenadering gehanteerd. Ik acht het dan ook niet nodig om nog een keer met alle diensten rond de tafel te gaan zitten om te zien hoe de zaak moet worden beoordeeld of om nieuwe criteria in te voeren. Wel is het nuttig om problemen te signaleren bij het Technisch Overleg Milieuregeling, TOM, zodat de diverse administraties duidelijke afspraken kunnen maken. Bijvoorbeeld via een omzendbrief kan aan iedereen duidelijk worden gemaakt welke de juiste interpretatie is van de wetgeving. Over de interpretatie is er geen discussie, maar misschien zijn terzake richtlijnen nodig en uitleg over de incorporatie ervan in de adviezen.

Mijnheer Van Looy, het gaat dus niet op dat een landbouwer die een vergunning aanvraagt voor een stal met 2.000 plaatsen, beweert dat hij maar 1.000 dieren zal houden en dat de overige plaatsen nodig zijn voor zieke dieren. De aantallen moeten beter worden afgestemd op de realiteit, al is er altijd een speling mogelijk. *(Opmerkingen van de heer Jef Van Looy)*

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mevrouw de minister, ik had liever gehoord dat alles zou blijven zoals vroeger, toen het aantal dieren de basis vormde. Dat antwoord zou beter hebben aangesloten bij mijn bezorgdheid. Uw antwoord over de specifieke gevallen en interpretaties is restrictief. Ik had me eerlijk gezegd aan niets anders verwacht. Het onderzoek

Wille

geval per geval is een manier die het restrictieve karakter beklemtoont. Ik zou veel liever hebben gehad dat via richtlijnen werd gewerkt. Zo zouden de sector en de individuele bedrijven weten waar ze aan toe zijn. Ik ga ervan uit dat deze vraag en uw antwoord goed zullen worden bestudeerd door de sector en aanleiding zullen geven tot het oplossen van een aantal problemen. Ik kan dus tevreden zijn met uw antwoord, mevrouw de minister.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de compatibiliteit van het Vlaams Ecologisch Netwerk met andere plannen en concrete projecten van diensten van het Vlaams Gewest

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het openbaar onderzoek met betrekking tot het VEN

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw De Maght tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de compatibiliteit van het Vlaams Ecologisch Netwerk met andere plannen en concrete projecten van diensten van het Vlaams Gewest en van mevrouw Van den Eynde tot minister Dua, over het openbaar onderzoek met betrekking tot het VEN.

Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de Vlaamse regering besloot op 19 juli 2002 om een eerste selectie van gebieden voor het Vlaams Ecologisch Netwerk, het VEN voorlopig vast te stellen. Van de 308 Vlaamse gemeenten en steden zijn er al ongeveer 250 in de eerste lijst opgenomen. Tussen 23 september en 21 november 2002 – de periode is dus nog niet afgesloten – worden de geselecteerde gebieden in een openbaar onderzoek aan de bevolking voorgelegd. Het is uiteraard een heel goede zaak dat zo'n openbaar onderzoek gebeurt.

Het plan is belangrijk voor alle bestuurlijke niveaus, want het legt beperkingen op inzake beleidskeuzes en beheer. Het plan moet dus goed worden bestudeerd, want anders zouden wel eens beleidskeuzes kunnen worden gemaakt die niet kunnen worden uitgevoerd, zeker op het vlak van infrastructuur. Voor particuliere eigenaars van percelen binnen het VEN, komen er specifieke rechten en – als logisch gevolg van de rechten – plichten.

Ik heb echter een nare ervaring gehad. Wat me is opgevallen, is de gebrekkige communicatie over het VEN, vooral binnen de eigen diensten van het Vlaams Gewest. Dat is bedrevend. Ik zou u voorbeelden kunnen geven, maar dit is niet de geschikte plaats voor het bespreken van plaatselijke situaties. Gemeenten, steden of verenigingen organiseren vergaderingen over de natuur met vertegenwoordigers van administratieve diensten zoals de OVAM, Leefmilieu, de VLM en de AWZ. Ik heb zelf ervaren dat de ambtenaren niet eens op de hoogte zijn van het bestaan van het VEN. Ik heb het hier trouwens niet over kleine ambtenaren. (*Rumoer*)

De ambtenaren van de administratie Leefmilieu hebben het VEN op een aantal vergaderingen voorgesteld. Tijdens die vergaderingen is gebleken dat de ambtenaren van een aantal andere diensten, waaronder de administratie Waterwegen en Zeeuwen, niet op de hoogte waren van de beslissing die de Vlaamse regering op 19 juli 2002 heeft genomen. Deze gebrekkige communicatie heeft repercussies op het terrein. Bepaalde administratieve diensten bereiden momenteel de uitvoering van vroegere beslissingen voor. In sommige gevallen kan het VEN de uitvoering van deze beslissingen evenwel volledig doorkruisen.

Volgens de huidige onderrichtingen mogen geen wijzigingen aan de waterhuishouding worden aangebracht. Op zich klinkt dit zeer goed. In het informatiepakket, dat iedereen vrij kan bekomen, staat letterlijk dat het verboden is het waterpeil en de ligging van de waterlopen te veranderen. Het ontwerpen van een nieuwe sluis zou echter het veranderen van het waterpeil of van de ligging van een waterloop kunnen inhouden. Toch hebben we een aantal nieuwe sluizen nodig om overstromingen te vermijden of om de waterhuishouding in een bepaald gebied te controleren. Uit het informatiepakket blijkt tevens dat het niet is toegestaan om een kleine jachthaven of een aanlegsteiger in een rivier aan te leggen. Indien ik de tekst niet goed heb begrepen, zou dit duidelijker moeten worden omschreven.

De Maght-Aelbrecht

Ik denk dat ook de administratie Wegen en Verkeer niet goed beseft wat er precies op haar afkomt. De beslissingen omtrent de afbakening van de regionale stedelijke gebieden zou haar in conflict met het VEN kunnen brengen. De vraag is natuurlijk wat er dan met de betrokken gebieden zal gebeuren.

Ik vind het uitvoeren van een openbaar onderzoek een zeer nuttige en goede zaak. De VLD heeft dan ook geijverd voor het houden van een openbaar onderzoek. Dit onderzoek zal de verschillende diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de lokale besturen in staat stellen om, samen met particulieren, nog enkele wijzigingen voor te stellen. Ik kan enkel hopen dat die voorstellen ook zullen worden aanvaard. Ik vind het evenwel een eigenaardige zaak dat de diensten van het Vlaams Gewest een openbaar onderzoek moeten aanwenden om andere diensten van dezelfde administratie op mogelijke problemen te wijzen.

Er wordt gesteld dat het VEN een overdruk van het gewestplan zal worden. Het zal in de toekomst onder geen beding mogelijk zijn om werken van openbaar nut, die vroeger op basis van de stedenbouwwet konden worden uitgevoerd, in een VEN-gebied uit te voeren. Dit is een zeer strenge bepaling. Indien een potpolder of een wachtbekken noodzakelijk blijken om overstromingen in een woonwijk te vermijden, moeten die werken worden uitgevoerd. Zal dat in de toekomst nog wel kunnen ?

Is nog in overlegmomenten met de andere diensten van de Vlaamse administratie voorzien ? Ik weet dat er al overleg is geweest. Dit overleg moet evenwel niet enkel de top van de administratie bereiken. Iedereen die op het terrein werkt, moet op de hoogte worden gebracht. Tenslotte gaat het hier om de mensen die de meeste vragen moeten beantwoorden.

Is er over het VEN voldoende gecommuniceerd ? Kan die communicatie in de nabije toekomst nog worden verbeterd ?

Is in uitzonderingsmaatregelen voorzien voor de werken in de VEN-gebieden die vroeger als werken van openbaar nut werden omschreven ? Wat zal er gebeuren met de dossiers die klaar zijn om te worden uitgevoerd ? Ik denk hierbij aan werken aan de wegen of aan de waterwegen die door het VEN kunnen worden gehypothekeerd.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, iedereen weet dat de Vlaamse regering op 19 juli 2002 heeft beslist om een eerste selectie van VEN-gebieden door te voeren. Ten gevolge van deze beslissing is een openbaar onderzoek opgestart. Dit openbaar onderzoek loopt nog tot 21 november 2002.

Ik kan enkel vaststellen dat de termijn van het openbaar onderzoek bijzonder kort is. Tenslotte betreft het hier een zeer belangrijk en bij het grootste gedeelte van de bevolking vrij onbekend dossier. Wie de burger in de straat of zelfs bepaalde politici vraagt wat het VEN precies inhoudt, zal ontdekken dat veel mensen hier weinig of niets van afweten. Zelfs de gemeentebesturen die rechtstreeks met de selectie van de VEN-gebieden worden geconfronteerd, weten amper wat het VEN inhoudt. Omdat het VEN een belangrijke impact op de geselecteerde gebieden kan hebben, vind ik dit evenwel een belangrijk dossier.

Ik heb gemerkt dat de gemeentebesturen niet over digitale kaarten kunnen beschikken. Op de website van het VEN heb ik geen gedetailleerde kaart gevonden. Dit maakt het onmogelijk om met betrekking tot een bepaald ontwerp van VEN-gebied een juist en degelijk onderbouwd bezwaarschrift in te dienen.

Eenzelfde opmerking is terug te vinden in het advies dat de MINA-raad door middel van een brief aan de minister op 3 oktober 2002 heeft uitgebracht. 'Sommigen willen de voorbereidende kaarten bekomen die aanduiding geven van de gewenste natuur- en bosstructuur. Anderen zouden willen beschikken over een digitale versie van de ontwerpkaarten. De MINA-raad stelt vast dat momenteel noch op de ene, noch op de andere vraag kan worden ingegaan.' De MINA-raad vraagt zich ook af of bij het niet ter beschikking stellen van deze informatie wordt teruggегреpen naar een van de uitzonderingsgronden die vermeld zijn in het decreet van 18 mei 1999 betreffende de openbaarheid van bestuur. De raad vraagt zich af of er bijvoorbeeld een vastgestelde geheimhoudingsplicht is, of de kaarten over de gewenste natuurlijke bosstructuur niet af of onvolledig zijn. De raad pleit er alleszins voor om die kaarten ter beschikking te stellen aan de geïnteresseerden en aan de gemeentebesturen.

De raad pleit er voor om ook de digitale versies van de ontwerpkaarten vrij te geven, daar deze di-

Van den Eynde

gitale versies naar verluidt al her en der officieus de ronde zouden doen. Het lijkt me belangrijk dat deze versies via internet ter beschikking worden gesteld aan alle geïnteresseerden, zodat iedereen op een degelijke wijze een correct onderbouwd bezwaarschrift kan indienen. Ten slotte merkt de MINA-raad op het nodig te vinden over al die documenten te kunnen beschikken, wil hij zijn adviesopdracht over de bezwaarschriften inzake het VEN kunnen uitvoeren.

Ik heb deze vraag om uitleg zeer laat ingediend. Dit is echter dringend : het openbaar onderzoek wordt voor het einde van deze maand afgerond. Mevrouw de minister, klopt het inderdaad dat er geen digitale ontwerpkaarten voorhanden zijn ter begeleiding van dit openbaar onderzoek ? Op welke wijze werd de bevolking in kennis gesteld van het ontwerp van de VEN-gebieden ? De burger kan ter zake weliswaar een boekje verkrijgen op het gemeentehuis, maar ik denk niet dat elke burger dat initiatief neemt.

Welke informatiecampagnes hebt u ter zake nog gevoerd ? Bestaat de mogelijkheid om alsnog te voorzien in die digitale ontwerpkaarten ? Het lijkt me belangrijk dat die toch ter beschikking zouden worden gesteld. Gelet op de afwezigheid van die kaarten wil ik u vragen of u bereid bent om de termijn voor het openbaar onderzoek bij uitzondering te verlengen tot 120 dagen. Door die verlenging en het ter beschikking stellen van digitale ontwerpkaarten zou het uiteindelijk toch nog mogelijk zijn voor de burger om een degelijk bezwaarschrift in te dienen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, ik schrik wat van de vragen die mevrouw De Maght stelde over de inhoud van het VEN. Zij is weliswaar burgemeester, maar toch ook volksvertegenwoordiger, en de vorige maanden is het VEN zeer uitgebreid aan bod geweest in het parlement. *(Opmerkingen van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht)*

Als u vraagt of een gebied al dan niet een bestemming heeft, dan vraag ik me af waar we mee bezig zijn. U zou in de eerste plaats goed moeten weten wat de inhoud van het VEN is.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Maar ik weet het !

Mevrouw Isabel Vertriest : Van de 87.000 hectare die voorliggen hebben 79.000 hectare nu al een groene bestemming. Ter zake zijn er dus niet zoveel wijzigingen. De grootste wijziging is dat dit effectief groene gebieden worden, terwijl het daarvoor gebieden waren die zogenaamd groen waren, maar voor allerlei dingen werden gebruikt. Dat heeft te maken met het decreet inzake natuurbehoud.

De MINA-raad moet alle elementen hebben om haar werk goed te kunnen doen. Ik ben een beetje verbaasd over de reacties. Als ik ergens kom voor een debat, zoals gisterenavond, dan zie ik die kaarten circuleren. Ik denk dus niet dat ze zo geheim zijn, wat niet wegneemt dat men ze nog toeganlijker kan maken.

Ik ben aangenaam verrast door het initiatief dat op 26 en 27 september in Oost-Vlaanderen plaatsvond, en op andere momenten in alle andere provincies. Daarop kon iedereen zich zeer uitgebreid informeren, met de hulp van ambtenaren, over de inhoud van het VEN. Elke informatieverstrekking kan natuurlijk worden verbeterd, maar in vergelijking met de openbare onderzoeken voor bouwvergunningen, worden hier extra inspanningen geleverd om informatie te geven. U mag niet laten uitschijnen dat niemand weet hoe het nu precies zit, dat gaat wat te ver.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : De informatie die de administratie verstrekt aan de gemeenten en aan de bevolking is goed. Dit is een van de weinige openbare onderzoeken waar zoveel mensen bij betrokken zijn en waarbij zoveel vragen worden gesteld aan het gemeentebestuur.

Ik heb een vraag over de bezwaarschriften die ter zake kunnen worden ingediend. In de eerste fase van de afbakening van het VEN zijn de stranden opgenomen tot aan de laagwaterlijn. Verenigingen die zich daar zorgen over maken hebben aan de administratie gevraagd wat die afbakening voor de stranden betekent. Als antwoord kregen ze een reeds genomen besluit toegezonden. In welke mate heeft het dan enig nut om bezwaarschriften in te dienen ? Wat die stranden betreft en de opname van de laagwaterlijn in het VEN, zijn er immers reeds maatregelen genomen na de eerste fase. Dat vind ik niet goed. Als in de mogelijkheid wordt voorzien om bezwaarschriften in te dienen, dan verwacht de bevolking uiteraard dat die bezwaren op hun merites worden beoordeeld, en dat er rekening mee wordt gehouden.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Ik sluit me aan bij wat mevrouw De Maght heeft gezegd. Ik heb het gevoel dat het om gebrekkige communicatie gaat. De burgers weten nog niet goed waarover het gaat. We moeten ons daarvan bewust zijn. Ik heb al veel vergaderingen en debatten meegemaakt waarop de afdeling Natuur uitleg kwam geven. Ik heb al de uitleg gehoord van milieu-ambtenaren die daarvoor slides van de afdeling Natuur gebruiken. Toch blijven er vragen. Men zegt voortdurend dat er geen landbouwgronden in het geding zijn. Volgens het decreet kan dat inderdaad niet. Dat zou enkel in een GENO kunnen, als het om ecologisch waardevolle agrarische gebieden gaat, die geel-groen zijn ingekleurd.

Het probleem gaat echter niet over het agrarisch gebied, maar wel over het agrarisch gebruik. De afdeling Natuur blijft volhouden dat die agrarisch gebruikte gebieden erbuiten worden gehouden. Als men dan toch met het tegendeel wordt geconfronteerd, dan schrikt men, en zegt men dat de landbouworganisaties daarvoor hun akkoord hebben gegeven. Als dat zo is, dan zou ik graag dat akkoord kunnen inkijken. De landbouworganisaties kunnen me immers het bestaan ervan niet bevestigen. Blijkbaar organiseert men bewust de verwar- ring.

We kennen het decreet. Het VEN heeft betrekking op de GEN's en GENO's. Men praat echter enkel over het VEN. Volgens het gewestplan zijn dat nochtans twee verschillende zaken, of kunnen dat twee verschillende zaken zijn. Waarom worden die niet gescheiden ? Er zijn ook verschillen wat het aandeel natuur betreft. In een GEN moet meer dan 50 percent van de oppervlakte natuurgebied zijn, in een GENO moet dat niet het geval zijn. De minister schudt ontkennend het hoofd, maar toch is dat zo. Tussen beide zijn er grote verschillen, maar daarover heeft men het niet.

Hoe zal het in de toekomst met de natuurrichtplannen verlopen ? Er moet daarover een besluit worden genomen. Is er al een ontwerp van besluit, en is dat al bruikbaar ? Welke antwoorden geeft men op de vragen van de mensen ? Het gaat voornamelijk om de eigenaars. De gebruikers – de boeren – hebben al lang door wat er aan de hand is. De eigenaars zitten met een ei. Men moet duidelijk maken hoe het zit met dat besluit over de natuurrichtplannen. Het decreet op zich is immers te algemeen. Men wil eerst afbakenen, om pas nadien te zeggen wat er aan de hand is. Dat kan niet.

De GEN's en GENO's betreffen grote gebieden. Vandaag echter zie ik dat men kleine stukjes afbakent. (*Opmerkingen van minister Vera Dua*)

Mag ik mijn redenering afmaken ? In mijn gemeente liggen naast die afgebakende kleine stukjes grond ook grote bosgebieden. Die zijn eigendom van het gewest. Het gaat over bijna 300 hectare bos. Behoudens een klein stukje in de vallei wordt dat bos niet in de afbakening opgenomen. De mensen worden ongerust. Waarom worden kleine stukjes grond wél opgenomen, en de grote niet ? Dat was toch de bedoeling van de decreetgever ?

Voortdurend zegt de afdeling Natuur dat bezwaarschriften alleen maar zin hebben als men zelf gebruiker of eigenaar is. Men raadt ook aan om een bezwaarschrift individueel in te dienen. Groepsinitiatieven zou men aan de kant leggen. Iedereen mag toch een bezwaar indienen ? Waarom moet men zich met de wijze waarop dat gebeurt ? Waarom staat dat zelfs op een slide van de afdeling Natuur ? Waarom mogen we ons geen vragen stellen over het feit dat men kleine stukjes grond inpalmt, maar de grote stukken van het gewest links laat liggen ? Wil men de grootgrondbezitters sparen en alles bij de kleine boeren halen ? Ik heb veel vragen waarop ik een antwoord verwacht. Als er een akkoord bestaat, dan wil ik de tekst zien.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zal eerst op de vragen van mevrouw De Maght antwoorden, om het daarna over het openbaar onderzoek te hebben, want dat sluit aan bij de vraag van mevrouw Van den Eynde. Vooraf wil ik toch benadrukken dat het om een nieuw instrument gaat, en alle inspanningen kunnen niet verhinderen dat er daarover vragen leven en ongerustheid heerst. We zullen alleszins ons best doen om de communicatie nog te verbeteren. Ik ben bereid om met de afdeling Natuur eens te onderzoeken wat we op dat vlak nog kunnen doen. Het is belangrijk dat de afdeling de burger goed informeert. Velen, zoals mevrouw Vertriest en de heer Van Looy, nemen deel aan openbare debatten over het VEN. Gisteren nam ik zelf deel aan een debat over het VEN met twee- tot driehonderd eigenaars van gronden langs de Leie. Het thema leeft, en het is goed dat daarover publiek wordt gesproken.

De nauwst betrokken administraties en afdelingen zijn Natuur, Bos en Groen, Land, de VLM, Ruimtelijke Planning, de ALT en Monumenten en Landschappen. Ze werden en worden gegroepeerd in het strategisch project Ver-Af. De afdeling Natuur

Dua

is eind vorig jaar een consultatieronde begonnen bij de andere, minder nauw betrokken administraties en afdelingen, waaronder de AWZ en de AWV, ter voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten in verband met het VEN. Ik kan de ambtenaren moeilijk vragen om voor elke individuele taak van de AWZ een uitgebreide informatiesessie te organiseren. In elk geval was de AWZ bij de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten betrokken. De meeste geraadpleegden hebben toen blijkbaar ook de kaarten ingekeken. Elke administratie kan haar opmerkingen formuleren naar aanleiding van het openbaar onderzoek. Gisteren hoorde ik nog de kwakkel dat de andere administraties van het Vlaams Gewest naar aanleiding van het openbaar onderzoek geen bezwaar kunnen indienen. Dat is niet juist. Gemeenten, provincies en andere diensten van het Vlaams Gewest kunnen dat wel.

In het kader van de kruispuntencommissie wordt een werkgroep opgericht om verdere afspraken over het VEN binnen de LIN-administraties mogelijk te maken. Ook kan elke administratie gebruikmaken van de ruime communicatie- en informatie-mogelijkheden die ook aan de bevolking worden aangeboden.

De vraagsteller wil vooral weten welke de ontheffingscriteria zijn voor de afbakening van het VEN. Indien de openbare veiligheid in het gedrang is, bijvoorbeeld bij overstromingsgevaar, dan voorziet het decreet in de ontheffingsmogelijkheid. Ontheffing is voorzien in de artikelen 25 en 56 van het decreet. Projecten die klaar liggen en waarvoor geen ruimte is binnen het VEN, moeten worden getoetst aan bovenstaande decretale ontheffingsmogelijkheden. Er zal dan worden geoordeeld of er een beroep kan worden gedaan op de ontheffingsmogelijkheid. Verder wil ik benadrukken dat deze afbakeningen in de bestaande natuur- en aanverwante bestemmingen plaatsvinden en dat het gebiedsgericht natuurbeleid volledig ingekapseld is in de ruimtelijke ordening. Ik vermoed dus niet dat er veel bouwvergunningsplichtige werken klaar liggen binnen het VEN. Voor de individuele gevallen zijn er eventueel ontheffingsmogelijkheden.

Mevrouw Demaght, ik heb de bewuste artikelen van het decreet bij me. Indien u dat wenst, kan ik ze u geven. U kunt dan zelf nagaan hoe die werken daar in passen. Het is een goede zaak dat we het openbaar onderzoek hebben ingevoerd.

Mevrouw Van den Eynde, naar analogie met de openbare onderzoeken in het kader van de ruimte-

lijke ordening had de administratieve werkgroep in eerste instantie beslist om de ontwerpkaarten niet in digitaal formaat ter beschikking te stellen. Tijdens de provinciale infomarkten kon men met de hulp van GIS-experten de digitale bestanden wel raadplegen. De landbouwers, en ook elke andere burger, konden samen met de ambtenaar via de computer nagaan of een bepaald perceel al dan niet in het gebied lag. Elke burger, groep of vereniging kon tijdens de 2 dagen en avonden in elke provincie een grafische uitleg over de ontwerpafbakeningen krijgen. Het was eveneens mogelijk gebruik te maken van een overlay zodat ook de gewestplannen konden worden geraadpleegd.

Er bleek veel vraag te zijn naar digitale kaarten. Ook de MINA-raad stelde deze vraag in een briefadvies. We hebben dan ook snel beslist om de digitale kaarten ter beschikking te stellen van iedere belangstellende. De gemeenten en de provincies kregen automatisch een exemplaar toegestuurd. Ik was gisteren in Sint-Martens-Latem. De burgemeester heeft me daar bevestigd dat de mensen die kaarten in de gemeente konden consulteren. Mijn diensten hebben me bovendien gezegd dat de kaarten ook op het internet kunnen worden geraadpleegd.

Onmiddellijk na de voorlopige vaststelling van de ontwerpafbakeningen onder het VEN, eerste fase, werden gemeente- en provinciebesturen op de hoogte gebracht van het openbaar onderzoek, de voorafgaande informatiedagen voor ambtenaren en gemeentebesturen en de organisatie van de provinciale infomarkten voor het algemeen publiek. Tevens werd een strooifolder opgemaakt waarin algemene informatie over het VEN en over de ontwerpafbakening, over het openbaar onderzoek en de provinciale informatiedagen wordt vermeld. Er bestaan bovendien brochures die kunnen worden aangevraagd met een briefkaart. De informatie wordt zeer ruim verspreid naar alle bibliotheken, boekenwinkels, openbare gebouwen, plaatsen met infozuilen, gemeente- en provinciebesturen, verenigingen, administraties, studie bureaus, universiteiten, enzovoort.

In alle provincies werd ook informatie gegeven via de lokale media. Voor de afbakening van het VEN verscheen een paginagroot officieel bericht in enkele kranten. Er werd ook een informele, meer in het oog springende advertentie in deze kranten geplaatst. Bij de opening van de eerste provinciale infomarkt op 26 september in Gent werd de informatie door het kabinet Leefmilieu en Landbouw ook bekendgemaakt via de nationale media. Die campagne is niet zo goed geslaagd.

Dua

Ter voorbereiding van het openbaar onderzoek inzake de ontwerpafbakening werd voor de gemeentebesturen en hun ambtenaren een speciale informatiedag georganiseerd op 17 september 2002, waarop de toelichting gegeven werd over het proces, de achtergrond, het overleg, enzovoort. Er werd tevens meegedeeld wat er op een bezwaarschrift zeker moet worden vermeld voor de onderbouwing ervan. Aan de gemeentebesturen die niet aanwezig konden zijn op deze informatiedag werd een uitgebreide infomap opgestuurd. Op de website staan alle nuttige gegevens, inclusief gerichte informatie aan gemeentebesturen.

Daarnaast is gekozen voor een gepersonaliseerde aanpak waarbij iedereen met zijn heel specifieke vragen terecht kan op diverse manieren. Iedereen werd uitgenodigd op de infomarkten waarbij aan alle mogelijke ambtenaren heel gerichte vragen konden worden gesteld. Per provincie werd de infomarkt over 2 dagen en avonden gespreid.

Naast deze informatiedagen en provinciale infomarkten zijn eveneens brochures gepubliceerd. Het gaat om 1 algemene brochure 'Wegwijs in het VEN', en 4 brochures gericht op specifieke groepen van landgebruikers: landbouwers, bosbeheerders, eigenaars en recreanten, jagers en vissers. Deze brochures kunnen gratis worden verkregen bij de afdeling Natuur.

Zoals al eerder vermeld werd, is er ook een website waarop zowel de brochures als andere informatieve documenten kunnen worden geraadpleegd. Er is een vraagbaak met de meest gestelde vragen en antwoorden. Daarnaast is er nog de Vlaamse Infolijn met een groep specialisten waar iedereen met zijn vragen terecht kan.

We hebben heel wat inspanningen geleverd die ook heel wat geld hebben gekost. We hebben geïnvesteerd in het openbaar onderzoek. Zoals mevrouw Vertriest echter al heeft aangegeven, kan er nooit genoeg worden gedaan. We kunnen altijd meer en beter. Velen realiseren zich nog niet dat hun perceel in het VEN ligt. De landbouworganisaties zorgen er echter voor dat de informatie bij iedereen terechtkomt. Ik veronderstel dat er ook gezamenlijke bezwaarschriften zullen worden ingediend.

Mijnheer Van Looy, ik zal uw kritiek op de afdeling aan de betrokkenen overmaken. De individuele burger met een perceel in het VEN doet er goed aan ook een individueel bezwaarschrift in te die-

nen. Dit neemt uiteraard niet weg dat organisaties zoals de Boerenbond en de Unizo waarschijnlijk een algemeen bezwaarschrift zullen indienen. Indien de individuele landbouwer zich echter op de een of andere manier benadeeld voelt, kan hij beter ook een eigen bezwaarschrift opstellen. De afdeling Natuur heeft te goeder trouw gehandeld.

Mevrouw Van den Eynde, uit het voorgaande blijkt dat het moeilijk is om op uw verzoek voor een verlenging van het openbaar onderzoek naar 120 dagen, in te gaan. De periode is bovendien decretaal vastgelegd. Ik garandeer u dat alle bezwaarschriften terdege zullen worden behandeld. Ik wens van de gelegenheid gebruik te maken om alle ambtenaren die zich hebben ingezet te bedanken voor hun inspanningen. Het was een hele klus om onder andere op de infodagen permanent ter beschikking te staan. Ik hoop uiteraard dat er niet veel bezwaarschriften zullen worden ingediend. Ik denk echter dat iedereen genoeg informatie heeft gekregen om een bezwaarschrift over te maken.

De voorzitter : Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, wat mijn vragen betreft, kan ik iedereen verzekeren dat ik weet waarover ik praat. Anders zou ik ze trouwens niet stellen. Ik heb voorbeelden aangehaald die ik zelf heb beleefd. In de beginfase waren ambtenaren van andere administraties niet voldoende op de hoogte van de impact van de voorstellen. Ik betwist niet dat het openbaar onderzoek een goede zaak is. Ik heb dat trouwens zelf aangegeven. Niemand kan betwisten dat mijn partij heeft meegewerkt om die regeling op poten te zetten.

Ik ontken niet dat zeer veel ambtenaren te velde heel goede informatie hebben gegeven, ook aan andere ambtenaren. Ik sta echter nogal met mijn twee voeten op de grond. Ik wil het allerbeste voor de natuur. Ik vraag me wel dikwijls af hoe de zaken in de praktijk moeten worden geregeld. Volgens mij was er beter nog een tussenstap geweest door ook met andere administratieve diensten rond de tafel te gaan zitten.

Aan de heer Van Looy wil ik aanraden om alle informatie die op de website te vinden is, even door te nemen. Daarop staat over de zoektocht naar consensus te lezen : 'De geselecteerde gebieden werden ter discussie voorgelegd aan vertegenwoordigers van natuur-, landbouw- en bosorganisaties, namelijk de Boerenbond, het Vlaams Agrarisch Centrum, het Algemeen Boerensyndicaat, Natuur-

De Maght-Aelbrecht

punt, de Vereniging van Bos in Vlaanderen, de Koninklijke Belgische Bosbouwmaatschappij en de Vlaamse Landeigenaars.' Omdat dit op de website staat, heb ik er geen vragen over gesteld. Ik ga ervan uit dat er geen leugens staan op die website.

Ik las daar : 'Het natuurdecreet legt vast dat alleen gebieden van een welbepaalde, zogenaamd 'groene', bestemming op het gewestplan als VEN aangegeven kunnen worden. Het VEN zal worden opgebouwd uit Grote Eenheden Natuur, GEN's, en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling, GENO's. Binnen GEN's en GENO's gelden dezelfde regels'. (*Opmerkingen van de heer Jef Van Looy*)

Verder staat er op de website : 'Daarenboven werkt men een integraal en verwevings- en ondersteunend netwerk uit.' Dat is heel belangrijk, maar ik vind nog veel belangrijker wat de minister heeft opgemerkt over uitzonderingen en ontheffingen. In de tekst heb ik daarover maar één zinnetje teruggevonden. Ik maak me er dan ook zorgen over. De praktische plannen kunnen echter de plannen doorkruisen van zowel het bestuur van de Wegen en het bestuur van de Waterwegen, als van de Polders en Wateringen. Ik vraag dan ook om bijzondere aandacht te besteden aan dit punt.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, om misverstanden te vermijden, wijs ik er nog een keer op dat niet alle projecten die op stapel staan, kunnen worden uitgevoerd. Ik heb erop gewezen dat er ontheffingsmogelijkheden zijn en dat alle voorstellen moeten worden afgewogen.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Mevrouw de minister, ik zou liever hebben dat wordt vastgelegd welke ontheffingsmogelijkheden er zijn.

Minister Vera Dua : Het decreet bepaalt die mogelijkheden. Zeker over het overstromingsgevaar bestaat geen discussie.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Maar wie bepaalt of er overstromingsgevaar is ? Wie bepaalt de veiligheid ? De gemeente kan inschatten of er al dan niet sprake is van overstromingsgevaar. Ik heb het al meegemaakt dat op een ander niveau iets anders wordt beslist. Het zou beter zijn als wordt vastgelegd wie dergelijke zaken bepaalt. Ik zou het liefst hebben dat de plaatselijke gemeenschap bevoegd wordt. De subsidiariteit moet overal en in elk besluit doorwegen.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar het is duidelijk dat het verspreiden van informatie beter kon. Ik vertelde dat er grafische kaarten ter beschikking werden gesteld van de provincie, waarop eigenaars kunnen zien of hun eigendom al dan niet in VEN-gebied ligt. Dat is te beperkt, want ik kan me moeilijk voorstellen dat elke eigenaar op die informatieavond aanwezig kon zijn.

Het is belangrijk om de ongerustheid bij de bevolking weg te nemen door een betere verspreiding van informatie. Zo maken zich nu heel wat mensen zorgen over de visputten bij Niel. Ook in Bornem aan het Zuidelijk Eiland is men ongerust. Daar wordt zaterdag zelfs een betoging georganiseerd tegen de afbakening van het VEN-gebied. Als ze over voldoende informatie beschikken, kunnen de mensen een onderbouwd bezwaarschrift indienen.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mijnheer de voorzitter, ik wil nog even reageren op de opmerkingen van mevrouw De Maght over het openbaar onderzoek. Het klopt dat de VLD erop stond dat er een openbaar onderzoek kwam, maar in 1997 had u wat harder uw best moeten doen. Ik heb toen een amendement ingediend. Herinnert u zich nog wat er toen is gebeurd ? U stemde het artikel weg, maar daarmee ook de afbakening en daardoor werd het hele decreet geblokkeerd.

Mevrouw de minister, u hebt niet geantwoord op de vraag waarom alleen het VEN wordt afgebakend en niet de GEN's en GENO's. Volgens mevrouw De Maght staat op de website dat dezelfde regels worden gehanteerd. Dat stemt niet overeen met het decreet. We hebben het over groengebieden, maar GENO's kunnen ook worden afgebakend in agrarisch gebied. Het decreet vermeldt een duidelijk onderscheid.

In de praktijk zijn er altijd problemen met het besluit over natuurrichtplannen. De informatie voldoet niet. Niemand kan aan de mensen vertellen wat er precies zal gebeuren in de gebieden omdat het besluit er nog niet is. Wanneer komt het er ?

Ik wil best geloven dat de landbouworganisaties werden ingelicht, maar nu wordt beweerd dat er tijdens de vergadering een akkoord werd bereikt. Als dat zo is, dan zou ik graag weten wat er werd afgesproken.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we hebben veel tijd gestopt in de besprekingen van dit decreet. De VLD heeft altijd al een openbaar onderzoek gevraagd. Dat onderzoek is van groot belang omdat het een toetsing is aan de realiteit.

In de commissie hadden we al een en ander voorspeld over de afbakening. Het is altijd ons standpunt geweest om de zones die in de Ruimtelijke Ordening als prioritair zijn aangeduid, bij voorkeur in de eerste fase van de afbakening op te nemen.

Mevrouw de minister, u hebt gezegd dat deze opmerking correct is en u hebt op uw plechtigecom-muniezieltje beloofd uw best te doen om de eerste afbakening te beperken tot die zones. Op die manier zou pas bij een tweede afbakening ten belope van 125.000 hectare, worden onderzocht welke gebieden aan de eerste afbakening moeten worden toegevoegd. Wat ik vermoedde, werd bevestigd in het openbaar onderzoek. De gemeenteraad van Merelbeke heeft u dinsdag een unaniem goedgekeurd bezwaarschrift overgemaakt. We hebben de milieudienst alles, per kadastraal perceel, laten controleren. Wij vragen ons af waarom 4 zones die heel groen zijn, niet worden afgebakend in de eerste fase. Dat strookt niet met de belofte aan de VLD om eerst groene zones af te bakenen.

Als we die redenering op een sofistieke wijze doortrekken, zoals de Jezuiten zeer goed kunnen, kunnen we alle woonzones en industriezones in Vlaanderen afbakenen en de groengebieden door middel van gewestplannen bestemmen. Op die manier zou heel Vlaanderen worden afgebakend. In theorie zou dit kunnen.

Namens de VLD wil ik hier nog een opmerking over de tweede fase, de uitbreiding van 87.000 ha tot 125.000 ha maken. Er bevinden zich in de gewestplanning nog heel wat groene zones die ook feitelijk groen zijn. Ik heb het dus niet over de zogenaamde groene zones die in de praktijk bebouwd zijn. Met betrekking tot die laatste zones heeft de minister gelijk. Ik vind het eigenaardig dat bepaalde groene gebieden in de eerste fase niet in het VEN zijn opgenomen. Namens de VLD zou ik de minister dan ook willen vragen om hier in de tweede fase werk van te maken. Ik wil de administratie het voordeel van de twijfel gunnen. De groene gebieden die effectief groen zijn, moeten in de tweede fase in het VEN worden opgenomen.

Ik zal de minister mijn nota over de situatie in Merelbeke overigens onmiddellijk bezorgen.

De voorzitter : De minister hoeft uiteraard nu niet op die nota in te gaan.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik heb daarnet telefonisch nog enkele inlichtingen ingewonnen. Blijkbaar ligt het besluit betreffende de natuurrichtplannen nog steeds bij de Raad van State. Aangezien we hier al een tijdje op wachten, bellen we haast wekelijks om op een spoedig advies aan te dringen. Ik wil er overigens op wijzen dat er zich, onder meer ten gevolge van het Zomerakkoord, nog heel wat teksten van mijn kabinet bij de Raad van State bevinden. Dit zorgt voor een aantal problemen inzake de vooropgestelde timing. Dit besluit zal de hele procedure uiteindelijk definitief vastleggen.

Wat de opmerkingen van de heer Van Looy over het natuurrichtplan betreft, wil ik erop wijzen dat ik steeds dezelfde signalen opvang. Heel wat mensen vragen zich af hoe ze zich over het VEN kunnen uitspreken zolang ze niet weten wat er in het natuurrichtplan staat. We hebben echter voor maatwerk gekozen om heel Vlaanderen niet in een carcan te steken en om onnodige verbodsbepalingen te vermijden.

Ik veronderstel dat de heer Van Looy van mij vooral een verduidelijking van het hele dossier verlangt. Ik beantwoord dergelijke vragen meestal met een verwijzing naar de stuurgroepen die voor elk individueel gebied zullen worden opgericht. In die stuurgroepen zullen vertegenwoordigers van alle gebruikers zetelen. Die vertegenwoordigers zullen hun inbreng in het natuurrichtplan hebben. Het natuurrichtplan zal tevens aan een openbaar onderzoek worden onderworpen. Mijns inziens is er in heel Vlaanderen geen enkele procedure waarbij in zoveel inspraak wordt voorzien. Aangezien we een aantal zaken voor lange tijd vastleggen, is die inspraak uiteraard een goede zaak.

Ik zou nog even willen reageren op de opmerkingen van de heer Lachaert over de landbouw. Er is steeds een enorme verwarring tussen de begrippen 'bestemming landbouw' en 'gebruik landbouw' geweest. In het VEN bevinden zich haast geen gebieden met een landbouwbestemming. Bepaalde gebieden met een groene bestemming worden momenteel echter wel voor de landbouw gebruikt. Naar gelang de bron gaat het hier om 12 procent tot 20 procent van de gebieden in het VEN. Het be-

Dua

treft hier zonevreemde landbouw. (*Opmerkingen van de heer Jef Van Looy*)

We moeten beide begrippen verduidelijken. Bepaalde weilanden bevinden zich in natuurgebied. Er zijn nog steeds landbouwers die doen alsof ze dit niet weten of die zich dit onvoldoende realiseren. Het VEN wil deze gebieden valoriseren.

Ik ben bereid om het door de heer Lachaert aangehaalde probleem nader te onderzoeken. We hebben met de administratie afgesproken dat de meest waardevolle gebieden in een eerste fase moeten worden afgebakend. Een aantal van die gebieden zullen ongetwijfeld door de landbouw worden gebruikt. Het is evenwel de bedoeling om in de eerste fase de ecologisch meest waardevolle gebieden in het VEN op te nemen. De andere gebieden zullen in de tweede fase aan bod komen.

Indien we alle groene bestemmingen in het VEN opnemen, bakenen we meer gebieden af dan het decreet betreffende het natuurbehoud oplegt. Persoonlijk heb ik hier geen problemen mee. De gebieden met een groene bestemming overstijgen evenwel de 125.000 ha van het VEN. Het is net om deze reden dat we in de eerste fase de ecologisch belangrijkste gebieden moeten selecteren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de mogelijke inplanting van een recyclagepark in Zutendaal

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sauwens tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de mogelijke inplanting van een recyclagepark in Zutendaal.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, ik ben het eigenlijk niet helemaal eens met de daarnet geformuleerde stelling dat subsidiariteit altijd een goede zaak is. Mijns inziens kan de bescherming van de vrije ruimte in Vlaanderen best op het Vlaams niveau gebeuren. Dit blijkt trouwens uit de vraag om uitleg die ik nu zal stellen.

Omwille van de 'nimby'-houding van de bestendige deputatie en van de financiële problemen van een

kleine gemeente die haar industrieterreinen wil uitbreiden, worden de doelstellingen van het RSV op een enigszins ongelukkige wijze ingevuld.

Ik weet dat we in het kader van het korte tijdsbestek van een vraag om uitleg geen uitgebreide discussie over de recyclageparken kunnen voeren. Bovendien is de procedure nog lopende. Dus ik begrijp dat de minister vandaag nog niet kan mededelen welke locatie zal worden gekozen. Ik heb de indruk dat het nu voorliggend technisch procédé van het recyclagepark een verbetering inhoudt.

Deze vraag om uitleg betreft nog geen ingediend dossier. Het gaat vooral over bepaalde verklaringen in de media. Het is de bedoeling een nieuw recyclagepark in Limburg te vestigen. Blijkbaar worden de ogen in dit verband op een bepaald terrein gericht dat mijns inziens totaal uitgesloten is.

Ik zal even toelichten hoe de situatie in elkaar zit. Het ruimtelijk structuurplan Limburg is net vastgelegd. Ik zal minister van Mechelen deze namiddag trouwens vragen wanneer hij hierover een beslissing zal nemen.

Er is voorgesteld om langs het Albertkanaal gelegen reserve-industriegebied, bestaande uit een strook van 200 meter op 1 kilometer, in een industriegebied om te zetten. Daarna zou die 20 hectare voor de inplanting van een nieuw recyclagepark worden aangewend. Dit gebied kampt niet enkel met een bereikbaarheidsprobleem. Afhankelijk van het gekozen technisch procédé is er tevens een probleem voor de bevolking van Zutendaal en Munsterbilzen.

De kern van deze vraag om uitleg betreft de natuurwaarde van het betrokken gebied. Dit gebied sluit namelijk helemaal aan bij het natuurreservaat Munsterbos. Dit landschap is uitgegroeid tot een ecologisch bijzonder waardevol knooppunt van internationaal belang tussen de Kempen en Haspengouw. Dit gebied kan in andere gebieden worden ingeschakeld. Ik denk hierbij aan gebieden met Europese faam als Bokrijk en de vijvers van het natuurgebied De Maten. Het hele gebied is een door bossen en open graspartijen omgeven vijvergebied waar vogels als de blauwborst, de havik en de roerdomp broeden. Zelfs op Europees niveau betreft het hier een ecologisch zeer waardevol gebied.

Dit gebied is in het VEN geselecteerd. Het grenst tevens aan het habitatrictlijngebied 42, de overgang tussen de Kempen en Haspengouw. Het is een zand-leemgebied aan de voet van de steile

Sauwens

rand van het Kempisch plateau. Heel dit plateau omvat trouwens rijke en vrij gave natuurgebieden.

Het aansnijden van 20 hectare van dit gebied staat haaks op de doelstellingen van het RSV en op de beleidsnota van de minister. Dit gebied heeft immers een grote natuurbelevingswaarde. Er is hier sprake van een sterk recreatief medegebruik door duizenden fiets- en wandeltoeristen. Het vormt de perfecte verbinding tussen Kempen, Maasland en Haspengouw. Het is een van de mooie poorten tot het Nationaal Park Hoge Kempen, waar u gelukkig zeer hard aan werkt. Het gebied waarover het gaat, is trouwens ondertussen opgenomen in een lopende aanvraag voor de erkenning als natuurreservaat.

Het voorstel van de provincie Limburg is volgens mij in strijd met de diverse lopende planningsprocessen en hypothekeert de ontwikkelingsmogelijkheden voor natuur en recreatie definitief. Men gaat hiermee 20 hectare bosgebied opofferen. Dat zal moeten worden gecompenseerd. Om een vestigingsprobleem op te lossen, gaat men een recyclagepark onderbrengen in het midden van een natuurgebied. Het structuurplan Limburg geeft trouwens zelf aan dat, voorbij Hasselt-Genk, de gewestweg N730 de grens zou vormen van het industriegebied Genk-Zuid aan de westzijde, terwijl de oostelijke zijde volledig zou dienen als internationale natuurverbinding tussen de grote landschapszones Kempen, Maasvallei en Voeren. Zo zou deze belangrijke corridor worden behoed voor verdere ruimtelijke en ecologische versnippering.

Mevrouw de minister, wat is uw mening over deze locatiekeuze voor een recyclagepark Limburg, waarbij men bestaand bosbestand wil opofferen? Bent u ook niet van mening dat hier het standstill-principe met betrekking tot de natuur in brede zin moet worden gehandhaafd? Er zijn trouwens voldoende alternatieven, desnoods ook in de onmiddellijke omgeving. Er zijn vrij grote industrieterreinen die dit kunnen opvangen. Hoe valt een dergelijke inplanting te rijmen met de realisatie van het VEN, dat uitgaat van grote natuureenheden, waarvan deze locatie een integraal deel uitmaakt? Betekent de aantasting van dit gebied geen vermindering van de basiskwaliteit van een samenhangend ecologisch netwerk?

De bereikbaarheid via het Albertkanaal wordt als argument gebruikt. Het transport via de waterweg is inderdaad belangrijk, hoewel lintbebouwing langs het Albertkanaal nooit de bedoeling kan zijn geweest. Er is trouwens geen kaaimuur aanwezig.

Die zou nog moeten worden aangelegd, terwijl er op andere plaatsen wel een kaaimuur aanwezig is. Ook heeft men steeds gepleit voor het concentreren van de economische activiteiten, zodat de natuurgebieden zich in zo groot mogelijke ruimtelijke verbanden verder kunnen ontwikkelen. Kunt u me meedelen wat de gevolgen zijn van deze keuze voor de mobiliteit en de last voor de woonkernen van Zutendaal en Munsterbilzen? Dit moet zeker mee in overweging worden genomen.

Men heeft de besluitvorming inzake ruimtelijke ordening naar een lager niveau gebracht, wat voor problemen zorgt. Dit is een overheidsinitiatief. Er is de rol van de provincie, van de 3 intercommunales en van de Dienst voor de Scheepvaart, die eigenlijk eigenaar en beheerder is van de terreinen. Het zijn dus terreinen van de Vlaamse Gemeenschap zelf. Hier is dus geen sprake van privé-speculatie. Het is zorgwekkend dat men, om een overheidsinitiatief van een locatie te voorzien, een beslissing zou nemen die haaks staat op alle mooie doelstellingen die ook in dit parlement zijn geformuleerd. Ik reken op uw doortastendheid om dit te beletten. Uiteindelijk moet Vlaanderen zelf – en dus u – zijn verantwoordelijkheid nemen in dit dossier.

De voorzitter : De heer Geraerts heeft het woord.

De heer Jean Geraerts : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, als inwoner van Bilzen sluit ik me volledig aan bij de standpunten van de heer Sauwens. Ik heb nog een bijkomende vraag. In de loop der jaren is er een aanvraag geweest om een technisch gelijkaardig project te verwezenlijken. Het gaat hier namelijk over een project voor het verwerken van afval. De groep die de aanvraag heeft gedaan was samengesteld uit de intercommunale Indaver en een privé-partner, de Groep Machiels. Deze groep heeft indertijd 2 vestigingsplaatsen voorgesteld : ten eerste de kolenhaven in Beringen en ten tweede een gebied in Zutendaal. Dan gaat het niet over het gebied waarvan hier sprake is. Het gaat over een gebied dat enkele honderden meters meer in de richting van Genk gelegen is. Voor Beringen weigerde de bestendige deputatie een milieuvergunning.

Mevrouw de minister, na een vergadering van de bestendige deputatie met een aantal afvalmaatschappijen uit Limburg en uw diensten hebt u die milieuvergunning geweigerd. Uw argumenten waren dat de aan- en afvoer van de producten voor teveel verkeer zou zorgen en dat er geen betrokkenheid was van de overheid. Dit laatste roept wat vragen op. Hier wordt steeds het PPS-systeem naar

Geraerts

voren gebracht. Maar in dit geval was dat blijkbaar niet relevant en werd dit als negatief beschouwd. De aanvraag voor het nieuwe project in Zutendaal, daarentegen, gaat over een zuivere intercommunale. Waarom weigerde u een milieuvergunning aan dit bedrijf, terwijl u een milieuvergunning zou toestaan aan iemand anders voor hetzelfde initiatief? Is er hier sprake van een geheime agenda van een of andere instantie om een aantal burgemeesters van omliggende gemeenten over te halen? Daardoor zouden de inkomsten van die gemeenten immers kunnen stijgen. Dat heeft de heer Beuls, de burgemeester van Zutendaal, alleszins verklaard op televisie. Hij zei dat hij zich heeft laten beïnvloeden en dat hij nu akkoord gaat, daar dit een inkomstenstijging betekent voor zijn gemeente.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik deel de bezorgdheid van de heer Sauwens over de initiatieven die moeten worden genomen bij de inplanting van een dergelijk recyclagepark, zonder een persoonlijke keuze te maken tussen diverse dossiers. Dit is immers een bijzonder moeilijke keuze. Ik begrijp dat dit voor u ook niet gemakkelijk is.

Het gaat hier over een maatregel, namelijk het inplanten van een recyclagepark, die het gevolg is van een bekommernis om het milieu, maar die in conflict komt met andere overwegingen inzake milieu, namelijk het natuurbehoud. We kennen het Nimby-syndroom, waarbij niemand iets dergelijks graag in de eigen achtertuin krijgt. Daar spelen een aantal afwegingen een rol die misschien minder rekening houden met het algemeen belang dan nodig is.

Mevrouw de minister, ik wil u oproepen tot het spelen van een actievere rol in dit dossier. De provincie Limburg heeft alleszins die verdienste dat ze zich met het dossier is gaan bezighouden en dat ze alternatieven is gaan onderzoeken. Het ware goed dat u als minister ook kleur zou bekennen, dat u pro-actief zou optreden en minder de zaak op zijn beloop zou laten.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Politiek gezien wordt hier geen mooi spel gespeeld. CD&V ondervraagt de minister over plannen die mee door de Limburgse CD&V worden gemaakt. Ik vind dat poli-

tiek niet correct. (*Opmerkingen van de heer Gerald Kindermans*)

Dat heeft niets te maken met debatacultuur. Ik ben het volledig eens met het argument dat men een dergelijk waardevol natuurgebied niet mag aantasten, maar als CD&V hier tegen is, dan moet de partij in eerste instantie haar gedeputeerden aanpakken die dit project hebben voorgesteld.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Sauwens, u weet dat het hele afvaldossier, en zeker dat van Limburg, me na aan het hart ligt. Vanaf mijn aantreden als minister heb ik steeds gezocht naar alternatieven voor de problemen inzake afval die we in het verleden hadden. We kampen nog steeds met deze erfenis. Er moet nog veel te veel huishoudelijk afval worden gestort. Ik ben geen voorstander van het zomaar goedkeuren van nieuwe klassieke afvalverbrandingsinstallaties.

Aan het begin van mijn ministerschap heb ik dan ook een BBT-studie over deze problematiek gevraagd aan het VITO. Daaruit is gebleken dat bepaalde technieken van voorbehandeling van afval, gecombineerd met een verwerking van het hoogcalorisch materiaal in gecontroleerde verbrandingsprocessen, een milieuvriendelijk alternatief is voor de klassieke methodes. Dit wordt nu operationeel gemaakt op het terrein. Ondertussen zijn ter zake enkele projectvoorstellen goedgekeurd. In Antwerpen heb ik een vergunning verleend voor een installatie voor het scheiden en vergisten van afval. In Geel heb ik een vergunning verleend voor het mechanisch scheiden en biologisch drogen van het afval. De bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen heeft in Evergem een vergunning gegeven voor een gelijkaardige installatie.

– *De heer Erik Matthijs treedt als voorzitter op.*

De zaken beginnen dus vorm te krijgen.

In het voorjaar van 2002 heb ik wel een weigering uitgesproken voor een milieuvergunningsaanvraag voor een scheidings- en vergistingsinstallatie in Beringen. Een van de redenen was het feit dat heel Limburg er tegen was. Omdat ik echter de mening ben toegedaan dat ook in de provincie Limburg de bouw van een voorbehandelingsinstallatie wenselijk is, heb ik een rondetafelconferentie georganiseerd. Er is een protocolovereenkomst afgesloten met de belangrijkste spelers op het terrein inzake huishoudelijk afval, zijnde de provincie, de drie afvalintercommunales en de Limburgse Reconver-

Dua

siemaatschappij LRM. Zij engageerden zich om onder de coördinatie van de gedeputeerde bevoegd voor Leefmilieu, de heer Smeets, te werken aan een voorstel van een gewenste techniek, een goede juridische beheersstructuur en een locatie die op het nodige politieke en maatschappelijke draagvlak kan rekenen. Ik ben blij dat dit uit de bus is gekomen, want het alternatief is nog een twintigtal jaren verder storten in Limburg. De afspraak was dat aan de minister een principieel voorstel zou worden gedaan tegen juni 2002, en dat een concreet projectvoorstel tegen september 2002 zou worden uitgewerkt. Ik heb erop aangedrongen om deze timing te respecteren. Een en ander is immers dringend, want vanaf 31 december 2003 heeft de NV Remo geen milieuvergunning meer voor het storten van huishoudelijk afval in Houthalen-Helchteren. Tegen dan wil ik een milieuvriendelijk alternatief.

Ik heb in de loop van de maand oktober de heer Smeets ontvangen, maar hij vroeg nog enig respijt vooraleer een concreet voorstel te doen. Ik betreurt dat er nog steeds geen officieel voorstel van Limburg is. Samen met u constateer ik wel dat er voorstellen circuleren om een installatie uit te bouwen, ter hoogte van het Albertkanaal, op het grondgebied van Zutendaal. Die installatie zou er moeten komen ter hoogte van het 'domeinbos' Bezoensbeek. Ik lees dat in Het Belang van Limburg.

De gronden zijn eigendom van het Vlaams Gewest. Ze zijn destijds aangekocht voor de aanleg van het Albertkanaal. Deze gronden zijn door de dienst Scheepvaart overgedragen aan het Bestuur der Domeinen, en sinds 1953 aan de dienst voor Waters en Bossen, die nu afdeling Bos en Groen heet. Sinds die periode wordt het bos Bezoensbeek als domeinbos beheerd door die afdeling.

Op het gewestplan is de desbetreffende strook, alsmede het domeinbos Bezoensbeek zelf, ingekleurd als 'reservegebied voor industriële uitbreiding'. Op voorstel van de provincieraad van Limburg zou in het kader van het provinciaal structuurplan 20 hectare van dit gebied als industriezone worden aangewend. De rest zou de bestemming groenzone krijgen. Mijn eerste spontane reactie hierop is dat een terrein van 20 hectare veel te groot is voor een voorbehandelingsinstallatie voor huishoudelijk afval. Enkele hectares volstaan.

Bovendien valt op te merken dat het Vlaams Gewest eigenaar is van grote terreinen ten westen, ten noorden en ten oosten van de Bezoensbeek. Er zijn

dus misschien nog alternatieven voorhanden. Omdat ik tot op heden nog niet officieel op de hoogte ben van een voorstel van de provincie Limburg en de afvalintercommunales en LRM, wens ik als minister van Leefmilieu nog geen standpunt in te nemen. Ik herhaal enkel wat ik al heb gezegd. Er moet in Limburg iets gebeuren inzake afvalverwerking. Ik hecht veel belang aan een akkoord van de verschillende Limburgse actoren over de geschikte locatie. De mensen die het dossier hier hebben aangekaart, hebben een dikke vinger in de pap van de bestendige deputatie. Ik hoop dat er daar wordt overlegd, en dat men zo snel mogelijk een consensus bereikt.

In tegenstelling tot eerdere beweringen hebben mijn diensten vastgesteld dat er op de voorgestelde locatie geen kaaimuur aanwezig is. Wat de mobiliteit betreft, kan ik geen uitspraken doen. Dat zal een mobiliteitseffectenrapport moeten uitwijzen, dat moet worden opgesteld op basis van een concreet projectvoorstel. Maar zoals reeds eerder gezegd, wens ik hier het voorstel van de deputatie van de provincie Limburg en de intercommunales af te wachten alvorens daarover uitspraken te doen. Vandaag heb ik dus geen dossier. Ik wil zo vlug mogelijk een dossier. Ik stel bijgevolg voor dat u uw bezwaren in Limburg zelf op tafel legt, en ervoor zorgt dat volgende week een goed voorstel wordt uitgewerkt.

Tot de heer Sauwens zou ik ten slotte nog willen zeggen dat men me vandaag nog heeft meegedeeld dat het voorgestelde gebied niet is opgenomen in de eerste fase van de VEN-afbakening. Dat zou eventueel nog wel in de tweede fase kunnen gebeuren.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mevrouw Vertriest, ik heb mijn bedenkingen ook elders geuit. Als parlementslid ondervraag ik in het Vlaams Parlement de minister van Leefmilieu.

Mevrouw de minister, u zegt niet dat het voorstel onmogelijk te realiseren is. Ik betreurt dat, want dat is mijns inziens wel het geval. Er zijn tal van redenen om dat te stellen, en ik zal dat blijven doen, maar uiteindelijk zal het toch uitdraaien op een beslissing van u.

Minister Vera Dua : Dat is niet waar. De bestendige deputatie moet de vergunning goedkeuren. Als er een beroep wordt ingediend, dan komt het dossier op mijn tafel te liggen. De toekenning van een vergunning is echter een bevoegdheid van de be-

Dua

stendige deputatie. Mijnheer Sauwens, u moet de bal leggen in het kamp waar hij hoort, en dat is bij de bestendige deputatie.

De voorzitter : De heer Geraerts heeft het woord.

De heer Jean Geraerts : Ik ben het zelden eens met de mensen van Agalev, maar op dit punt geef ik hen gelijk : de beslissing is goedgekeurd door de bestendige deputatie, met CD&V in de meerderheid ervan.

De heer Kindermans had het over het Nimby-syndroom. Ik wil er toch op wijzen dat in Bilzen al een compostbedrijf is gevestigd. Dat bedrijf zorgt in het zuiden van de gemeente voor overlast. Nu zouden we in het noorden een tweede probleem krijgen. Misschien moet de streek van de heer Kindermans eens aan de beurt komen ?

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Ik ga niet akkoord met de stellingen van mevrouw Vertriest en van de minister. Dit is geen partijpolitiek spelletje. Mevrouw de minister, ik verwacht van de minister van Leefmilieu dat ze proactief de problemen oplost. Het is al te gemakkelijk te stellen dat er nog geen dossier op tafel ligt. U hebt het laatste woord. Bijgevolg lijkt het me aangewezen dat u de bakens uitzet, en zegt wat kan en wat niet kan. U neemt uw verantwoordelijkheid niet. Het is al te gemakkelijk om algemene uitspraken over het milieu te doen, maar concrete problemen te ontlopen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Als er iemand in dit dossier haar of zijn verantwoordelijkheid heeft genomen, dan ben ik het wel. Uiteindelijk ben ik geconfronteerd met een toestand waarbij de bestendige deputatie de NV Remo een vergunning had gegeven om nog 20 jaar te storten. Zo zou men het afvalbeleid voor een periode van 20 jaar blokkeren. Ik heb toen gezegd dat dit niet kan. Dat is in tegenstrijd met het Vlaams en het Europees afvalbeleid. Na lange besprekingen met de privé-sector – in politieke middens was er geen wil om iets te veranderen – is een vergunningsaanvraag ingediend. Om een aantal, daarnet vermelde redenen, heb ik die in beroep geweigerd. Ik sta nog altijd achter die beslissing. Ik heb toen aan de betrokkenen gezegd dat we een vergadering moesten beleggen omdat het zo niet verder kan. Er moet een oplossing komen

voor Limburg. We moeten samen zoeken naar een consensus. De Limburgse partners moeten tot een akkoord komen. Ik kan niet kiezen waar in Limburg een installatie moet worden ingeplant. Ik ben niet genoeg op de hoogte van de situatie ter plekke. De betrokkenen kennen die wel. Ze hebben verscheidene alternatieven gevonden. Ik wacht nu op een definitief voorstel.

Ik ontloop mijn verantwoordelijkheid niet. We hebben gisteren nog contact gehad met gedeputeerde Smeets. We hebben uitdrukkelijk gevraagd om een voorstel in te dienen. Ik had hier graag een antwoord gegeven. Dat is echter niet mogelijk. Intern gaat de discussie immers nog door. Ik hoop dat er zo snel mogelijk een oplossing wordt voorgesteld die ik kan goedkeuren. Ik spreek me nu niet uit over de zaak. Misschien moet ik later een negatief antwoord geven.

Ik wens me nu dus niet uit te spreken over wat mijn houding zal zijn. Vanuit deontologisch oogpunt kan een minister trouwens geen uitspraak doen als de vergunningsaanvragen nog worden onderzocht. U moet me daar niet toe dwingen. Dit zou een aanfluiting betekenen van de rechtsgang. Ik wacht tot het dossier klaar is en alle mogelijke adviesprocedures doorlopen zijn.

De heer Gerald Kindermans : Mevrouw de minister, geldt dat voor alle dossiers ?

Minister Vera Dua : Inderdaad. En ik geef systematisch hetzelfde antwoord.

De heer Gerald Kindermans : Ik ken veel ministers die die code niet volgen.

Minister Vera Dua : Ik spreek enkel voor mezelf. U kunt me op mijn uitspraken vastpinnen.

De heer Gerald Kindermans : Ik neem daar akte van.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ruiming van slib uit de waterlopen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Dua, Vlaams

Voorzitter

minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ruiming van slib uit de waterlopen.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, overstromingen komen steeds meer voor in Vlaanderen. Naast het noodweer zijn er uiteraard ook een aantal structurele oorzaken. Een daarvan is dat de ruiming van het slib uit vele kleine waterlopen, beken en grachten vaak te wensen overlaat. Het gevolg is dat ze dichtslibben en zorgen voor een gebrekkige waterafvoer, waardoor de kans op overstromingen toeneemt.

De ruiming van het slib uit een beek was vroeger een routineklus. Dit is nu veel moeilijker geworden omdat het verontreinigde slib moet worden behandeld als afval en dus niet zomaar op de oever kan worden gedeponed.

De gemeentelijke en andere overheden, zoals provincies, polders en wateringen, staan dan ook voor een aantal grote uitgaven. In bepaalde ramingen heeft men het over 22 euro per lopende meter voor het ruimen van slib uit de waterlopen. Het gevolg is dat de ruiming door een aantal gemeenten wordt uitgesteld.

Een ernstig gevolg hiervan is wateroverlast. Het is vooral de hoeveelheid en de slechte kwaliteit van het slib die een probleem vormen. Door de jarenlange slechte toestand van de oppervlaktewaterkwaliteit werd de waterbodem verontreinigd.

Door een aantal nieuwe regelingen en wetgevingen moet de specie worden afgevoerd en verwerkt. Hierdoor moeten onder andere gemeenten en waterlopenbeheerders die ruiming voor zich uitschuiven. Ze hopen op een versoepeling van de regels of subsidiëring van de operaties door het Vlaams Gewest. Ik ken persoonlijk een aantal gemeenten die de afgelopen 4 jaar nog maar weinig geruimd hebben.

De ramingen duiden erop dat de kosten voor de werken tot 35 maal hoger kunnen liggen. De lokale overheden vragen uiteraard hulp van de hogere overheid. Velen kennen het probleem. Nogal wat instanties, zoals de Vereniging van Polders en Wateringen, de Vlaamse provincies, de VVSG, het Vlaams Integraal Wateroverlegcomité, enzovoort, hebben hierover allemaal bericht. In het Vlaams milieubeleidsplan 2003-2007 wordt er geen afdoende oplossing naar voren geschoven. Ook dit wijst op de belangrijkheid van het probleem.

Mevrouw de minister, u kunt natuurlijk antwoorden dat er meer aan preventie moet worden gedaan. Dat gebeurt waarschijnlijk ook, maar misschien te fragmentair. Hierdoor zou het sediment minder kans krijgen om neer te slaan op de bodem. Dit kan op diverse manieren gebeuren. De bedoeling is uiteraard dat door rechtstreekse lozingen, niet aangesloten rioleringen, water van wegen en parkings, steeds minder sediment wordt afgevoerd naar de waterlopen.

De brongerichte aanpak wordt ook gepromoot in het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaams Gewest en de steden en gemeenten, waarbij een financiële stimulans wordt gegeven voor het uitwerken van brongerichte maatregelen.

Alles draait om het financieel aspect. De steden, gemeenten en andere lokale waterlopenbeheerders worden geconfronteerd met het afvoeren en behandelen van het slib. Dit kan enkel in een beperkt aantal bedrijven in Vlaanderen gebeuren. Dat kost uiteraard veel geld. In ramingen wordt gesproken van 60 à 120 euro per ton afgevoerd slib, afhankelijk van de vervuiling die moet worden bestreden. Deze kostprijsverhoging is voor veel gemeenten een zware dobber.

Wat de waterbodems betreft, zijn er 3 belangrijke knelpunten. Zo is er het strenge normenstelsel van het bodemsaneringsdecreet, het afvalstoffendecreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten. Daarnaast is er een onwerkbaar administratieve procedure en bestaat er onder andere onduidelijkheid over de procedure voor het nemen van monsters voor analyse.

Mevrouw de minister, in de knelpuntennota bagger- en ruimingsspecie worden niet minder dan 16 knelpunten behandeld. Wat het financiële aspect betreft, overstijgt de sanering van de waterbodems de financiële draagkracht van provinciale en lokale waterlopenbeheerders. Ze worden verantwoordelijk gesteld voor het opruimen van vervuiling die ze niet altijd zelf hebben veroorzaakt, noch in de hand hebben. Ze staan voor een maatschappelijke uitdaging. Ze wensen dan ook op een of andere manier te worden ondersteund. Dit kan op diverse manieren. Zo zijn er voorstellen over de ontheffing van milieuheffingen, het ter beschikking stellen van middelen van het MINA-fonds en het oprichten van een Vlaamse waterbodemdatabank.

Van de lokale waterlopenbeheerders wordt een volgehouden inspanning gevraagd. Zonder steun van de Vlaamse overheid zal de opdracht waarschijnlijk niet tot een goed einde kunnen worden

De Cock

gebracht. Mevrouw de minister, ik stel dan ook voor dat er een algemeen plan voor de lange termijn en voor heel Vlaanderen wordt opgesteld, waarbij enerzijds de bevoegdheden worden afgebakend en anderzijds de nodige budgetten worden uitgetrokken.

Wat is de huidige toestand inzake de ruiming van het slib uit de diverse waterlopen met betrekking tot de bevoegdheden en – vooral – de financiering van die acties ? Bestaat er enig inzicht inzake de efficiëntie, de mogelijke achterstanden en de kostprijs van de ruiming in Vlaanderen, in de gemeenten, provincies, polders, enzovoort ? Wat zijn uw plannen terzake ? Welke nieuwe reglementeringen zijn er in voorbereiding, wie zal wat moeten doen en wie zal moeten betalen ? Wat dit laatste betreft, is toch enige Vlaamse inbreng gewenst.

De voorzitter : De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, lokale beleidsmensen hebben reeds heel wat gedaan. Het ruimen laat echter te wensen over. De specie moet eigenlijk worden afgevoerd. Tot nu toe blijft ze veelal liggen omdat de kostprijs zoveel maal hoger ligt dan die van voor de wetgeving. Ofwel wordt er minder geruimd ofwel laat men de specie gewoon liggen. De prijs is 35 keer hoger geworden. Deze explosieve stijging is de reden van onze noodkreet.

Bovendien hebben al heel veel overheden aan dit dossier gewerkt : het Vlaams Integraal Wateroverlegcomité, de Vereniging van Vlaamse Provincies, de Vereniging van Vlaamse Polders en Wateringen en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Een concrete oplossing is nog niet uit de bus gekomen. In het ontwerp van Vlaams milieubeleidsplan is geen waterdichte oplossing vervat.

Al heel veel studies werden uitgevoerd, maar er is nog steeds wateroverlast. Vroeger was er water dat via de rivieren het land binnenkwam, nu is er sprake van overstromingen via de landzijde. Er zit zeker niemand te wachten op nieuwe studies, want die blijven toch allemaal steken op een bepaald punt of kunnen niet aan het probleem verhelpen. De nieuwe wetgeving legt een enorme kostprijsverhoging op, maar de praktische uitwerking blijkt een totaal andere zaak te zijn.

Mevrouw de minister, hoe moet het nu verder ? Welke concrete oplossingen zijn er mogelijk ?

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, u weet dat ik ook vroeger al vragen heb gesteld over het ruimen van slib in beken en grachten. Ik maak me daarover nogal zorgen. Het ruimen van slib betekent inderdaad een grote meerkost voor de gemeenten. Toch pleit ik voor een betere navolging van de Vlaremaatregel. We hebben reeds gediscussieerd over de kwaliteit van het oppervlaktewater en van de bodems omdat meer dan de helft ervan geen goede kwaliteit blijkt te hebben. Het is dan ook belangrijk dat de maatregel beter wordt opgevolgd door de gemeentebesturen.

Het klopt dat er een meerkost is. We moeten op zoek gaan naar een oplossing voor het probleem. Misschien kan dat via een algemeen plan, zoals hier al werd geopperd. De bevoegdheidsverdeling voor het ruimen van slib uit grachten en beken vormt een ander pijnpunt. In mijn gemeente stel ik vast dat het Vlaams Gewest nalaat om de grachten voldoende te ruimen. Het gevolg daarvan is wateroverlast in de aanpalende wijken. Het is niet de eerste keer dat ik het zeg, maar de gemeenten met veel gewestwegen hebben pech, want kunnen zelf niet voldoende initiatieven nemen bij problemen.

Mevrouw de minister, ik wil u vragen om de diverse bevoegdheden beter te coördineren, want meerdere ministers zijn bij dit dossier betrokken. Zo ga ik ervan uit dat het ruimen van grachten langs gewestwegen tot de bevoegdheden van minister Stevaert behoort. Een betere opvolging van het dossier is nodig.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we mogen zeker niet elke keer opnieuw het warm water uitvinden. Beken en grachten vallen onder een bepaalde categorie. Het gewest heeft daar weinig mee te maken. Ze vallen onder de bevoegdheid van de provincies en gemeenten en voor de niet-benoemde waterwegen zijn de aangelanden bevoegd.

Misschien kunnen wij door middel van een resolutie aan de steden en gemeenten vragen om een inventaris op te stellen. Dat kan perfect binnen een aanvaardbare termijn en zonder dat daarvoor veel extra middelen nodig zijn. Uit de gegevens zou blij-

Lachaert

ken welke beken en grachten noodzakelijk zijn voor de waterhuishouding, want dat zijn ze niet allemaal. Uit die gegevens zouden ook de gepaste maatregelen voor de ruiming kunnen worden afgeleid. Het gaat daarbij grosso modo over drie categorieën : niet-vervuilde, licht vervuilde en sterk vervuilde beken en grachten.

Bij de sterk vervuilde is er alleen een financieel probleem. Ik ben het er niet mee eens dat er een bevoegdheidsprobleem is of een probleem om te bepalen hoe vervuild een gracht is. Via analyse van de grachtbodem om de 100 meter, is het perfect mogelijk om te weten hoe vervuild het slib is. Meestal gaat het over vervuiling met minerale oliën. Ik geef u een praktisch voorbeeld. Mijn gemeente moet naar Zwijndrecht voor de verwerking van slib uit 3 beken. Dat kost heel veel geld. Alle gemeenten en provincies kampen met hetzelfde probleem. Deze generatie ruimt nu in feite al het vuil van de vorige generaties op. Ik herhaal mijn voorstel om aan de gemeenten en provincies een inventaris te vragen van de beken en grachten die essentieel zijn voor de waterhuishouding.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik bevestig dat we de laatste decennia een achterstand hebben opgelopen bij de ruiming van slib van zowel bevaarbare waterlopen als van alle categorieën van de onbevaarbare waterlopen. Daardoor kan de afvoerfunctie van de waterlopen in het gedrang komen. Ik benadruk dat het over een mogelijkheid gaat. De heer Lachaert heeft gelijk dat het probleem moet worden genuanceerd. Niet alle waterlopen hebben over hun volledige lengte de functie om zo snel mogelijk water af te voeren. Onze inzichten zijn geëvolueerd van het beheersen van het water in de waterlopen, naar het beheren van het water in de valleigebieden. Het besef blijft groeien dat overstromingen op gevoelige plaatsen, bijvoorbeeld ter hoogte van woon- en industriegebieden, soms makkelijker kunnen worden vermeden als het water bovenstrooms zo lang mogelijk wordt opgehouden. Dat kan door het aanleggen van kunstmatige wachtbekkens of door het opnieuw inschakelen van natuurlijke overstroombare gebieden. Het niet systematisch ruimen van kleine grachten en waterlopen kan in bepaalde gebieden een bewuste keuze zijn, om ruimte in de breedte te kunnen bieden aan water, voor zover dat het landgebruik niet te sterk hypothekeert. Ik wil een beetje af van het idee dat alle overstromingen worden veroorzaakt door het niet

baggeren, want dat is niet juist. Toch leeft dit idee bij vele mensen.

Het blijft echter belangrijk om op vele plaatsen voldoende slib te ruimen. Een oorzaak van de achterstand in het ruimen, is inderdaad dat de kwaliteit van het slib over het algemeen heel slecht is, waardoor de geruimde specie niet meer op de oever kan worden gedeponeed, maar moet worden verwerkt. Dat heeft nogal wat financiële gevolgen.

In de knelpuntennota Bagger- en ruimingsspecie van februari 2000, die werd opgemaakt door de werkgroep Baggerspecie van het Vlaams Integraal Wateroverlegcomité, het VIWC, en die werd voorgelegd aan de ministers bevoegd voor Leefmilieu, Openbare Werken en Ruimtelijke Ordening, werd een eerste overzicht gegeven van de knelpunten en van de achterstand van bagger- en ruimingswerken in de bevaarbare waterlopen en in de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie. De nota houdt dus geen rekening met de onbevaarbare waterlopen van tweede of derde categorie en zeker niet met de niet geklasseerde waterlopen. De suggestie van de heer Lachaert om een degelijke inventaris op te stellen is niet slecht. Misschien moeten we zoeken naar een mogelijkheid om de gemeenten hiertoe te verplichten, maar dat zal niet makkelijk zijn. De gemeenten zullen wellicht niet blij zijn met nog een extra opdracht van het Vlaams Gewest. Misschien kan de vraag worden opgenomen in het hoofdstuk Integraal Waterbeleid van het gemeentelijke convenant.

Op basis van de knelpuntennota werd een afsprakennota opgesteld door de regering en werd het Strategisch Project Bagger- en Ruimingsspecie in het leven geroepen. In deze projectgroep, die wordt voorgezeten door de Aminor, afdeling Water, zetelen vertegenwoordigers van de VIWC, de AWZ, de OVAM, het VITO, de Aminor, afdeling Land, de VMM, de AJD, de Aroh en de VLM. Dat hier 10 diensten bij worden betrokken, toont duidelijk aan dat het geen eenvoudige problematiek betreft.

Momenteel functioneert deze projectgroep hoofdzakelijk als een begeleidende stuurgroep voor het SUP, het sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie, dat door de OVAM wordt opgesteld. Binnen het SUP zal voor de hele slibproblematiek een beleid op lange termijn, meer bepaald tot circa 2015, worden uitgewerkt. Dit beleid zou uiteraard enkel van toepassing zijn op de waterlopen die onder de bevoegdheden van het Vlaams Gewest vallen.

Dua

Het SUP zal uit een uitgebreide analyse van de slibproblematiek, een luik programmering en een luik financiering bestaan. Binnen het luik programmering zullen verschillende plandoelstellingen worden geformuleerd.

De analyse zal een overzicht bieden van de hoeveelheid slib die in de waterlopen aanwezig is, van de kwaliteit van het slib, van de hoeveelheid slib die de voorbije jaren is verwijderd, van de verwerkingstechnieken en van de raakvlakken met andere beleidsdomeinen.

De plandoelstellingen zullen betrekking hebben op het beheersen van de slibproductie en de slibkwaliteit, op het milieuverantwoord beperken van de hoeveelheid te storten slib en op een duurzame manier om het slib te bergen. De link met het integraal waterbeheer is in dit verband onontbeerlijk.

In het luik financiering zal, op basis van een aantal scenarioberekeningen die rekening houden met het aanbod aan bagger- en ruimingsspecie en met de op korte termijn mogelijk beschikbare verwerkingstechnieken, een kostenplaatje worden opgesteld. Hierbij zal tevens worden onderzocht hoe we dit best financieren. Ik kan nu wel al zeggen dat het hier een dure aangelegenheid betreft.

Een tijdsplanning voor het opstellen van het SUP is reeds opgesteld. Een eerste versie zal in januari 2003 worden voltooid. Deze versie zal met alle belanghebbenden worden besproken. Op basis van deze bijkomende input zal de tekst eventueel nog worden aangepast. In de loop van de eerste helft van 2003 zal de definitieve versie aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

Aangezien ik niet op het SUP wil vooruitlopen, kan ik een aantal van de hier gestelde vragen momenteel nog niet beantwoorden. Uit mijn uiteenzetting blijkt evenwel duidelijk dat de stuurgroep aan deze onderwerpen ruimschoots aandacht zal schenken. Het is belangrijk dat deze onderwerpen niet enkel in het SUP aan bod komen. Op basis van de besprekingen in de stuurgroep moet het SUP een toekomstplan op lange termijn inzake de slibproblematiek worden. Iedereen weet dat hieraan een grote behoefte bestaat.

Ik zal hierbij zeker rekening houden met de opmerkingen van de heer Lachaert. Voor de waterlopen van tweede en derde categorie moet een gelijkaardige oefening worden gemaakt.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt alleszins een aantal positieve elementen aangehaald. Ik denk hierbij in eerste instantie aan het feit dat er ook bij de gemeenten en bij de andere lokale beheerders een inventarisering zal komen. Ik heb ook kennis genomen van de door u vooropgestelde timing.

Ik ben evenwel nog steeds bezorgd. U hebt daarnet verklaard dat niet alle grachten moeten worden geruimd. Dit betekent dat de lokale waterbeheerders nog steeds met dezelfde problematiek zullen worden geconfronteerd.

Het totaalplan dat u voorstelt, zal vooral op de waterlopen slaan waarvoor het Vlaams Gewest bevoegd is. Ik vraag me dan ook af of er op dit vlak niet aan een herschikking van bevoegdheden wordt gedacht. Ik veronderstel dat dit onderwerp in het definitieve rapport aan bod zal komen.

Indien de vigerende reglementering inzake het waterbeheer niet evolueert, zal een discrepantie tussen het Vlaams Gewest en de lokale waterbeheerders ontstaan. Het Vlaams Gewest zal een financiering voor de eigen projecten zoeken. De lokale waterbeheerders zullen grotendeels op zichzelf aangevoelen blijven.

Het Vlaams Gewest hoeft zich niet tot een financiële ondersteuning te beperken. Een inhoudelijke en logistieke ondersteuning lijkt me ook aangewezen. De kern van mijn vraag om uitleg betreft dan ook het vermijden van een tweesporenbeleid. Ze betreft niet enkel de financiële ondersteuning. Ook wat de inhoud van het beleid betreft, moeten we hier rekening mee houden.

Ik hoop dat er concreet werk zal worden gemaakt van een sluitende financiering. Ik besef maar al te goed dat het hier om veel geld gaat. Misschien kan de financiering op een creatieve wijze worden ingevuld.

De voorzitter : De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts : Na het uitvoeren van een groot aantal studies lijkt het me aangewezen om eens een paar concrete maatregelen te treffen. Indien we niets doen, blijft het slib in de beken of op de oevers liggen. We moeten een praktische oplossing voor deze problemen vinden. Ik denk dat we eindelijk een licht aan het einde van de tunnel willen zien.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Ik zou hier nog iets aan willen toevoegen. In mijn regio zijn er nog heel wat wateringen. Deze wateringen beheren de waterlopen van tweede en derde categorie, alsook de niet-geklasseerde waterlopen die voldoende belangrijk zijn.

Waar het nodig is, gebeurt jaarlijks een ruiming. Slibruimingën gebeuren evenwel niet zo vaak. De meeste ruimingën zijn kruid- of grasruimingën. Tijdens deze ruimingën wordt wat slib verwijderd. Het gaat hier echter niet om grote hoeveelheden. Veel hangt trouwens van de gebruikte machines af.

Af en toe wordt het slib geruimd. De grote problemen in verband met slib situeren zich echter niet in de waterlopen van tweede of derde categorie of in de niet-geklasseerde waterlopen. De grote problemen situeren zich in de waterlopen van eerste categorie. Vaak kunnen we ons water in die waterlopen zelfs niet meer kwijt. Er zijn hele stukken die vol slib zitten. Soms is het dichtslibben een gevolg van vervuiling. Op die plaatsen waar de waterlopen niet zijn vervuild, wordt het slib echter ook niet geruimd.

Het hout in de waterlopen van eerste categorie wordt al evenmin voldoende geruimd. Ten gevolge hiervan is de berging in de zomerperiode veel te klein. Als het een week niet heeft geregend, staan de waterlopen van eerste categorie nog steeds vol water. Iedereen kan zien dat er hier iets aan de hand is. Indien er geen ruimingën zijn, zijn alle waterlopen na een kleine regenbui al vol.

De vochtigheid van de valleien stijgt. Ik kan me voorstellen dat dit de reden is waarom er zo weinig slib- en kruidruimingën zijn. Zodra de valleien te nat zijn, zullen de boeren immers verdwijnen. (*Ruimoer*)

Het is niet overal een kwestie van vervuiling. In zuiver agrarische gebieden is het geen kwestie van vervuiling.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Ik denk niet dat dit klopt. Het ruimen in de waterlopen van tweede categorie is een onderdeel van de problematiek. Er wordt jaarlijks veel te weinig geld voor ruimingën uitgetrokken. De gemeenten beschikken hiervoor niet over voldoende geld. Gemeenten die jaarlijks 10 miljoen frank aan ruimingën uitgeven, besteden hier eigenlijk uitzonderlijk veel geld aan. Indien

privé-personen niet persoonlijk worden aangezocht, zullen ze zelf geen slib ruimen. Vaak moeten we een gemeentelijk reglement opstellen om ze te dwingen jaarlijks te ruimen.

Mijns inziens is er gewoonweg overal teveel slib. Ik heb het vooral moeilijk met de waterbeheersing van de waterwegen die onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest vallen. Ik begrijp niet waarom het niveau van de Schelde en van de Leie wordt aangehouden. Ik snap niet hoe dat niveau wordt bepaald. Mijns inziens zijn deze bepalingen niet altijd even logisch en wordt hier soms zorgeloos mee omgesprongen. Allicht is dit een van de oorzaken van de onverklaarbare overstromingen die zich bij de minste regenval voordoen.

De heer Jef Van Looy : Ik was begonnen met te zeggen dat we in onze regio nogal wat wateringen hebben. U hebt het begin van mijn betoog niet gehoord. Er zijn er inderdaad waterlopen van tweede en derde categorie waar vervuild slib in zit. Dat is een probleem van degene die uiteindelijk moet betalen. Bij die van tweede categorie is dat de provincie. Bij die van derde categorie zijn het inderdaad de gemeenten. Als men de vervuiling niet wegneemt, wordt het bekken alleen maar vuiler. Zo lost men dat dus niet op. Men krijgt natuurlijk wel een verdunning, maar ook een uitspoeling, en uiteindelijk zit dat vervuild slib overal, als er niet dringend iets aan wordt gedaan.

De heer Patrick Lachaert : Ik ben het niet met u eens. Wat u zegt, is wetenschappelijk niet correct. Als men niet begint te roeren in het slib, dan vervuult dat niet. Het is maar als men begint te ruimen dat het vervuult. Met andere woorden, als men alles met rust laat, is het water niet het probleem. Doet men dat niet, dan is er wel een probleem.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, vandaag heb ik collega's horen spreken over gemeenten waarvan ze weten dat die hun slib toch deponeren op de oevers. Dat baart me zorgen. Er bestaat een maatregel terzake, maar blijkbaar wordt die niet gevolgd. Die maatregel moet worden uitgevoerd om onze natuur te beschermen tegen verdere vervuiling. Ik heb diverse malen gevraagd welke gemeenten dit niet naleven. Een duidelijk antwoord heb ik hierop niet gekregen.

Minister Vera Dua : Voor alle duidelijkheid, de wettelijke regeling bepaalt dat dit mag, maar dat er aan een aantal normen moet worden beantwoord.

Dua

Als dat niet het geval is, dan moeten er stalen komen.

De heer Jef Van Looy : Dan moet men analyses laten doen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Maar dat gebeurt niet.

De heer Jef Van Looy : De wet is duidelijk. Zolang men geen slib ruimt, maar een gewone ruiming doet van kruid en de begroeiing wegneemt of vermindert, heeft men geen analyses nodig. In principe ruimt men dan immers geen slib. Maar wanneer er slib wordt geruimd, dan is dat wel het geval. In onze provincies moeten we overal stalen hebben alvorens we aan slibuiming beginnen. Vaak wordt er geruimd, maar dat is niet altijd slibuiming.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.11 uur.*
